

Nefndarsvið Alþingis
b.t. samgöngunefndar Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Vísað er til erindis samgöngunefndar Alþingis, dags. 16. febrúar 2007, þar sem þess er farið á leit við embætti lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu, að veitt verði umsögn vegna meðferðar frumvarps til umferðarlaga, 178. mál, bifreiðastæði fatlaðra.

Embættið gerir ekki *efnislegar* athugasemdir við þær tillögur sem frumvarpið hefur í för með sér, um að sérstaklega verði kveðið á um, að lagt sé á gjald þegar ökumenn vélknúinna ökutækja leggja í merkt stæði fyrir bifreiðir fatlaðra án þess að vera með útgefið, gilt og sýnilegt P-merki (stæðiskort fyrir hreyfihamlaða). Vera má að betur fari á því, sbr. 1.gr. frumvarpsins, að nýr og sérstakur stafliður komi inn í ákvæði 1.mgr. 28.gr. umferðarlaga, vegna bifreiðastæða fatlaðra, og ákvæðið verði þ.a.l. slitið frá ákvæði um merkt stæði fyrir leigubifreiðir til mannflutninga, sbr. nágildandi h-lið 1.mgr. 28.gr. Þá stendur tillaga 3.gr. frumvarpsins í beinu sambandi við 1.gr., og eðlilegt að í b-lið 1.mgr. 108.gr. umferðarlaga verði bætt við tilvísun til nýs j-liðar 1.mgr. 28.gr., verði sú leið farin sem 1.gr. frumvarpsins gerir ráð fyrir.

Frumvarpið gerir einnig ráð fyrir þeirri tillögu, sbr. 2.gr., að breyting verði gerð á 2.mgr. 100.gr. umferðarlaga, með þeim hætti að ákvæðið kveði á um að eigi skuli refsfa fyrir brot sem tilgreind eru í a-lið 1.mgr. 108.gr. umferðarlaga nema stöðvun eða lagning ökutækis hafi haft í för með sér hættu fyrir aðra eða að óþörfu valdið óþægindum fyrir umferðina. Umræddur a-liður tekur m.a. til þess þegar lagt er á stað sem ekki er merktur sérstaklega sem bifreiðastæði og einnig ef ökutæki er stöðvað eða því lagt á gangstétt eða gangstíg, umferðareyjgur eða við svipaðar aðstæður. Nái tillaga 2.gr. frumvarpsins fram að ganga falla út refsheimildir og möguleikar 2.mgr. 100.gr. í því skyni, þegar við eiga þau fjölmörgu tilfelli sem allir aðrir stafliðir 1.mgr. 108.gr. en umræddur a-liður, ná yfir, í tilfellum þegar um það er að ræða að stöðvun eða lagning ökutækis hefur í för með sér hættu fyrir aðra eða veldur að óþörfu óþægindum fyrir umferð. Embættið leggst gegn þessari breytingu enda eru engin rök fyrir því að fella út refsheimildir og þ.m. sektarmöguleika vegna þessara brota/stafliða. Þá er bent á að ákærvaldið kann að höfða opinbert mál til refsingar fyrir héraðsdómi þegar við eiga tilteknir stafliðir 1.mgr. 108.gr., og stöðvun eða lagning ökutækis hefur haft í för með sér hættu fyrir aðra eða veldur að óþörfu óþægindum fyrir umferðina.

Þá eru gerðar athugasemdir við texta greinargerðar með frumvarpinu. Úrræði sem stuðla eiga að því að virtur sé réttur fatlaðra að merktum bifreiðastæðum fatlaðra eru þegar fyrir hendi í umferðarlögum. Þá felur frumvarpið ekki í sér neina breytingu frá gildandi lagaheimildum um að heimilt sé að leggja á gjald ef bifreið er lagt í stæði sem merkt er fötluðum. Þannig gerir frumvarpið ráð fyrir því að leggja megi á gjald ef bifreið er lagt í stæði sem merkt er fötluðum, s.s. komist er að orði í texta greinargerðar. Eins og áður segir eru þegar fyrir hendi í ákvæðum umferðarlaga fullnægjandi lagaheimildir til þess að leggja á gjald vegna þeirra ökumanna sem leggja í bifreiðastæði fatlaðra án þess að hafa til þess útgefið, gilt og sýnilegt P-merki. Í þessu skyni er vísað til gildandi h-liðar 1.mgr. 28.gr. umferðarlaga, sbr. einnig b-lið 1.mgr. 108.gr. umferðarlaga. Er lagst gegn hugmyndum um útvíkkun sektarheimilda vegna stöðubrota og skoðunarbrot. Er jafnframt vísað til reglugerðar nr. 369 30. maí 2000, um útgáfu og notkun stæðiskorta fyrir hreyfihamlaða, sbr. einnig reglugerð nr. 592 23. júlí 2002, um sama efni, einkum 1., og 5.gr. reglugerðarinnar. Þá kveður 9.gr. reglugerðar um umferðarmerki og notkun þeirra nr. 289/1995 með síðari breytingum, liður D01.21, á um að umferðarmerkið „bifreiðastæði fyrir fatlaða” sýni bifreiðastæði sem eingöngu er ætlað fötluðum, en einnig er heimilt að nota merki D01.11 með undirmerki J11.11. Samkvæmt 5.gr. umferðarlaga skal vegfarandi fara eftir leiðbeiningum um umferð sem gefnar eru til kynna með umferðarmerkjum.

Engin haldbær rök eða ástæður virðast fyrir því að hrófla við núverandi gjaldtöku- og stjórnsýsluframkvæmd vegna brota gegn gildandi staflíðum 1.mgr. 108.gr. umferðarlaga, en í niðurlagi greinargerðar er tekið fram að lagt sé til að refsað verði fyrir brot sem tilgreind eru í 1.mgr. 108.gr., nema þau sem kveðið er á um í a-lið ákvæðisins. Á sama tíma er lagt til með 2.gr. frumvarpsins, að fella úr gildi möguleika á að refsa fyrir alla aðra staflíði 1.mgr. 108.gr., en a-liðinn, og með því eru útilokaðir refsímöguleikar á grundvelli 1.mgr. 108.gr., við þær aðstæður sem niðurlag 2.mgr. 100.gr. kveður á um. Að þessu leyti virðist texti greinargerðar og 2.gr. frumvarpsins stefna í sitt hvora áttina. Bent er á að gildandi gjaldtökufyrirkomulag er mun sveigjanlegra í framkvæmd að því er varðar umrædd stöðubrot og skoðunarbrot (67.gr. umferðarlaga) heldur en sektarfyrirkomulag og allar hugmyndir um breytingar yfir í sektarfyrirkomulag auka verulega málafjölda lögreglu og ganga gegn því hagræði og þeim markmiðum sem m.a. var að stefnt með breytingum 10.gr. laga nr. 84/2004.

Ekki eru efni til frekari athugasemda.

Reykjavík, 28. febrúar 2007

Hólmsteinn Gauti Sigurðsson
lögfræðingur yfirmann

